



## DATOS IDENTIFICATIVOS

### Aspectos Legais e Éticos da Intervención en Inmables

Materia	Aspectos Legais e Éticos da Intervención en Inmables			
Código	V09M064V01201			
Titulación	Máster Universitario en Tecnoloxías para a Protección do Patrimonio Cultural Inmable			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	É una materia obrigatoria que forma parte do módulo 3 [Intervención en Patrimonio Inmable]. Baséase no coñecemento das intervencións realizadas sobre o patrimonio inmable e a evolución dos criterios de actuación ó longo da historia. Se busca que o alumno adquira a capacidade para analizar críticamente tanto as intervencións levadas a cabo no pasado como as que están por facer, avaliando os criterios e lexislación a aplicar en cada caso.			

### Competencias de titulación

Código			
A8	CE 4. Adquirir a capacidade de deseñar protocolos de intervención, establecendo tipos, prioridades e intensidades de acción ante un ben cultural inmable en risco de alteración.		
A9	CE 5. Adquirir a habilidade para dirixir proxectos de intervención en empresas que actúen no ámbito da intervención patrimonial, abordando as necesidades de recursos humanos e económicos.		
A11	CE 7. Coñecer os diversos mecanismos de xestión e protección do patrimonio cultural.		
A12	CE 8. Dominar o código deontolóxico e os criterios de actuación no ámbito do patrimonio cultural inmable.		

### Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a historia das intervencións no Patrimonio Cultural	saber	A12
Coñecer e aplicar a lexislación nacional e internacional relacionada	saber facer	A11 A12
Dominar e aplicar a proxectos concretos o código deontolóxico profesional	saber facer	A8 A9 A12

### Contidos

Tema		
Tema 1: Historia da conservación-restauración monumental e arqueolóxica	1.1- Conservación/restauración: Concepto. 1.2- Intervencións sobre o patrimonio monumental. Evolución histórica. 1.3- Sitios arqueolóxicos: s. XVIII-XIX. 1.4- Evolución de conceptos e tratamentos: S. XX, actualidade.	
Tema 2: Criterios actuais da conservación-restauración arqueolóxica	2.1- As zonas arqueolóxicas: Mantemento e conservación. 2.2. A recreación do espazo arqueolóxico. 2.3- Reconstrucción/Pastiche. 2.4. Re-enterramento	

Tema 3: Criterios actuais da Conservación-Restauración monumental.	3. 1- Da teoría á práctica do patrimonio construído: A restauración crítica, a conservación integral, a cultura do mantemento. A conservación integrada. 3.2- A [valorización], ambigüidade e ambivalencia. Conservación, restauración, rehabilitación (recupero), modernización, reutilización. 3.3- A conservación urbana e territorial, da cidade histórica ao patrimonio vernáculo
Tema 4: Os actores da xestión do patrimonio	4.1. Tipos de actores na xestión do patrimonio. 4.2 A actividade administrativa: Do estado ó concello. 4.3. A actividade privada: A empresa. 4.4. A actividade civil: O individuo, as asociacións e outras entidades
Tema5: 1. Lexislación sobre o patrimonio inmovible en España	5.1- Antecedentes. 5.2- Ley del Patrimonio Histórico Español (1985). 5.3- Lei do Patrimonio Cultural de Galicia (1995)
Tema 6: 1. Organismos internacionais. Lexislación e recomendacións internacionais	6.1 Organismos internacionais. 6.2. Marco normativo: Tratados, Cartas, Convenios e recomendacións para a conservación do Patrimonio histórico, cultural e natural. 6.3. Concepto e evolución nos criterios.

### Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	0.5	0	0.5
Estudo de casos/análises de situacións	2	2	4
Sesión maxistral	12.5	13	25.5
Traballos e proxectos	1	21	22
Estudo de casos/análise de situacións	1	22	23

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

### Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a reunir información sobre o alumnado, e a presentar a asignatura
Estudo de casos/análises de situacións	Análisis dun caso real coa finalidade de coñecerlo, interpretalo, contrastar datos, reflexionar e completar coñecementos.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia, sesións teóricas

### Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Atender ás necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. A actividade poderá desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

### Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos e proxectos	Elaboración dun documento sobre a temática tratada na materia, onde se deberán aplicar os coñecementos adquiridos	50
Estudo de casos/análise de situacións	Proba na que se formula unha situación para analizar a partir dos diferentes factores involucrados, análise dos antecedentes, condicións, criterios, etc.	50

### Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación basearase na elaboración dun traballo sobre o ben inmovible elixido polo alumno para desenvolver os traballos dos distintos módulos do máster.

### Bibliografía. Fontes de información

Martínez Justicia, MJ, **Historia y teoría de la conservación y restauración artística**, Tecnios,  
 González-Varas, I, **Conservación de BBCC. Teoría, historia, principios y normas**, Cátedra,  
 Rivera Blanco, J, **De varia Restauratione: Teoría e historia de la restauración arquitectónica**, Abada,  
 Ashurst, J, **Conservation of ruins**, Butterworth-Heinemann,  
 Brandi, C, **Teoría de la restauración**, Alianza Forma,  
 Choay, F, **Alegoría del patrimonio**, Gustavo Gili,  
 Martínez Justicia, MJ, **Antología de textos sobre restauración**, Universidad de Jaén,

Moreno de Berreda, F, **El patrimonio cultural en el consejo de Europa. Textos, conceptos y concordancias**, Hispania Nostra,

---

Ballart, J / Juan, J., **Gestión del patrimonio cultural**, Ariel,

---

Quesada López, **El patrimonio cultural y su gestión**, UNED,

---

---

## **Recomendacións**

---

### **Outros comentarios**

Os profesores da materia son: Inmaculada Santiago Cendán (profesora ESCRBC, temas 1 e 5), Sonia Seco Lanzós (Profesora ESCRBC, tema 2). Teresa Nieto Freire (Arquitecta Consellería de cultura: Patrimonio Cultural, tema 3). Fernando Carrera Ramírez (doctor, profesor ESCRBC, tema 4), Soledad Díaz Martínez (Conservadora-restauradora IPCE, tema 6)

Ao longo do curso entregarase unha documentación detallada sobre o desenvolvemento das actividades.

Esta información será ofrecida a través da plataforma TEM@, polo que todos os alumnos deben estar dados de alta na plataforma e ter cubertos os seus datos de perfil.

---